Қ.А.Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті

Шымкент медицина институты

Неврология, психиатрия және наркология кафедрасы

СӨЖ

Тақырыбы: Психиатрияның даму тарихы

Орындаған:Ағабек А
Тобы: ЖМҚ-507
Қабылдаған:Манахаев Б

Шымкент -2016ж

Жоспар

Кіріспе

Негізгі бөлім

Психиатрияның даму тарихы

Клиникалық бағыттар

Қайта өрлеу кезеңі

Пайдаланған әдебиеттер

Психиатрия (психе – жан, иатрия — емдеу) – психикалық аурулардың көріністерін, этиологиясын және патогенезін, ауру ағымының заңдылықтарын, мүмкін болатын асқынуларын, емдік шараларың және, реабилитациясын,қарастыратын,ғылым. Психи-атрия басқа да ғылыми пәндермен тығыз байланыста: философия (біріншілік материя) психология, медициналық пәндер (терапия, нервтік аурулар және т. б.) Психиатрия- жалпы медицина бөлігі болып табылады және психиатрияның басқа бағыттары: соматикалық аурулардағы психикалық бұзылыстарды (соматопсихиатрия) және соматикалық аурулардың психикалық себептерінің пайда болуын қарастырады.

Психиатрияның тарихи дамуы

Көптеген ғасырлар психиатрияның даму тарихында психикалық аурулардың табиғатын ашуда матералистік және идеалистік бағыт арасында көптеген тартыстар болды,Матералистік бағыттағы өкілдер психикалық бұзылыстарды организмде болатын материалдық өзгерістермен байланыстырса ал идеалистік бағыттағылар психикалық жане материалдық үрдістердің тәуелсіздігі немесе параллелизмімен тусындырды.Дегенмен психикалық бұзылыстарды диалектикалық-матералистік түсінікті есепке алмай матералистік турғыдан талдау идеалды және матералды тусініктерді салыстыру психиатриядағы идиалистік концепсияның дамуына да себебін тигізді.

Клиникалық бағыттар

Психиатрияның басты бағыты ол клиникалық бағыт Психиатрияның клиникалық бағытта дамуын француз психиатры Ф.Пинель 1793ж реформасымен байланыстырса отандық психиатр Н Баженованың бейнелік сипаты арқылы ,Ақылынан адасқандар науқас адамдар ретінде қабылданды.Клиникалық бақылаулар негізінде психикалық бұзылыстар табиғатының гипотезасы құрылды.

Психологиялық бағыт

Ғылыми психологияның пайда болу уақытынан бастап ақ идеалистік жəне матералистік көзқарастағы əр турлі психологиялық мектептер пайда болды.Әр түрлі ғылыми практикалық міндеттермен айналысуына қарамастан психитрия жəне психология бір-біріне жақын мамандықтар арқылы психологиялық мектептердің өкілдерімен жасалған көптеген методикалар психикалық ауруларды зертеуде ал теоретикалық консепсияларда жеке психопотологиялық көріністерді түсінуде қолданыс тапты.

Психиатрияның тарихи дамуы

1Ежелгі кезең- ерте заманнан эллиндік медицинаның пайда болуына дейін.Бұл кезең науқастың ақаулы іс-әрекеттерінің примитивті-теологиялық түсінігін қарастырған. Жан аурулары бар науқастарға ешқандай медициналық көмек ұйымдастырылмаған.

В.Гризингер (1845) психикалық аурулар бұл мидың ауруы.

Француз психиатры Морель. (1809-1873)

Маньян(1835-1909) психикалық аурулардың шығуындағы тұқымқуалаушылықтың ролін зерттеуге негіз қалады.

К.Кальбаум (1828-1899) – нозологиялық бірлікт ерге болуге әрекет жасады, кататонияны ң суреттемесін берді

Е.Блейлер (1911): шизофрения ;

DATALIFE ENGINE
SOFTNEWS MEDIA GROUP

2. Ерте грекрімдік медицина –шартты түрде 6-7 ғасыр біздің эрамызға дейінгі уақытты қамтиды. Бұл кезеңде жан ауруы бар науқастарға көмек көрсетуге ынталана бастаған. Осы аурулар табиғи өзгерістер деп қарастырылған . Психикалық бұзылыстарды теологиялық тенденциядан тыс түсінуге алғашқы қадамдар (Гипократтық конституция және темперамент, истерия, ауру дамуында жан мен тәннің өзара әсері туралы зерттеулерінде)жасал ған. Гиппократ (460-370жж.): меланхолия, мания, френия, эпилепсия. Психикалық бұзылыстардын гуморальдік теориясы. Сонымен қатар психикалық өзгерістері бар науқастарға көмек ұйымдастыру орындары карастырылған.

Гиппократ

Платон (427—347 б.з.д.) алжасудың екі түрін ажыратқан: біріншісі құдайдың әсерінен, екіншісі жанның тепе теңдігінің бұзылысына байланысты деген. Осы кезеңде позитивті және негативті жанның класификациясы жасалған. Аристотель (322—384 бзд.) эмоцияларды сипаттаған (қорқыныш, үрей) және өте күшті эмоция – аффектіге бөлген. Гален депрессия қара өттің көп болып кетуінен деген тұжырым жасаған. Осы периодтың ең күшті ғалымы – Асклепиад болған. Ол психикалық науқастарды емдеуде мынадай әдістер қолданған: жарық және желдетілген бөлмелер, әуендер, ванналар, массаж. Асклепиад жедел және созылмалы ағымды ауруларды диффернциялауды және сандырак пен галюцинацияларды ажыратудың маңыздылығын айтқан. Ол психикалық аурулар эмоциональды куйзелу нәтижесі деп түсінді.

Платон

Авиценна (980—1037 б.э.) «Медицина канондарында» психикалық бұзылыстарға әкелетін екі фактор: қемақылдылық пен махаббат туралы айтады. Ол сонымен бірге адамдардың жануарға ұқсап, солардың істерін қайталау түріндегі ұстаманы сипаттады. Тағы да Авиценна дәрігердің психикалық науқаспен сөйлесу кезінде өзін қалай ұстау керектігі туралы жазды.

3. Орта ғасыр кезеңі (инквизиция) – ғылыми көзқарас деңгейіне дейінгі регресспен сипатталады.

Авиценна

* . Науқастарға деген көзқарас қарама-қайшы, психикалық бұзылулар «сайтандар әсерінен» деп санау, қоғамда оларға деген жеккөріністілікпен және оларды инквизиция аланда өртеген болатын. Бірақ бұл кезеңде Парцельс химиотерапияны ұсынды және Шығыс медицинасы жақсы дамыды. Жан ауру бар науқастарға арналған алғашқы госпиталь ашылған (Багдад госпиталі), оны басқарған Гази болған.   Гази науқастарды емдеуде психологиялық анализ бен емдік әдістер қолданған.

Қайта өрлеу кезеңі

Леанардо Да Винчи ми анатомиясын және Микеланжело екеуі психикалық науқастардың мимикаларын суреттейді. Феликс Платтер (1537-1614) : бірінші психикалық аурулардын жіктелуі. Психикалық аурулардын себептерін екіге бөлу: ішкі және сыртқы. Джероламо Кардано ауруды емдеу үшін науқас дәрігерге сену керек деген тұжырым жасайды. У.Харвей кардиоцентірлік теориясын ұсынады. Томас Сиденхем истерияның түрлері сипаттады.

Қайта өрлеу кезеңі

Леонардо да Винчи

Леанардо Да Винчи ми анатомиясын жәнe Микеланжело екеуі психикалық науқастардың мимикаларын суреттейді.

Микеланжело Буонарроти

4. 18 және 19 ғасырдың басы психиатрияның медицинаға ену кезеңі (Ф.Пинель және Дж. Коннолли). Ф.Пинель реформасы (1745-1826): науқастарды түрмеден шығарып; оларды ауру ретінде санау. Дж. Конноли (1828): шынжырлардан босату; Жан ауруы бар науқастарды қинамау принципі талқыланды. Психиатриялық көмек үшін ауруханаларын салу, онда зерттеу жұмыстарын жүргізу. Осы зерттеулер көмегімен симптоматологиялық психиатрия дамыған.

Қазіргі замандағы психиатрияның негізгі тараулары

Балалар, жасөспірімдер және гериатриялық психиатрия қарастырады жас шамасына байланысты психикалық бұзылулардың ерекшеліктерін.

Наркология бұл алкоголизм, нашақорлық және токсикоманияның диагностикасын, емін және алдан алуын зерттейтін пән.

Соттық психиатрия сот-психиатриялық сараптаманың және ортаға қауіпті іс-әрекеттердін алдын алуының негізгі қағидаларын іске асырады.

Әлеуметтік психиатрия назар аударады психикалық ауруларға алып келетін түрлі әлеуметтік факторларға.

Психотерапия науқастарды түрлі психотерапиялық әдіс әсерлері мен емдейді.

Сексопатология сексульді бұзылулардын емі мен алдын алуын қарастырады және жүргізеді.

Әскери психиатрия әскедегі адамдарда психикалық бұзылулардың ерекшеліктерін қарайды.

Экологиялық психиатрия экологиялық апаттар кезінде психикалық өзгерістерді қарайды.

Пайдаланылған әдебиеттер

Н,М Жариков ,Л Г Урсова

Д,Ф Хритинин

www.google.ru

www.yandex.ru

Назарларыңызға рахмет!